

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 30 marca 2010 r.

**Pan
Ryszard Sosna
Prezes Zarządu
Przedsiębiorstwa Usług
Inwestycyjnych sp. z o.o.
w Rybniku**

LKA-4100-02-02/2010/P/09/113

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Przedsiębiorstwie Usług Inwestycyjnych sp. z o.o. w Rybniku² w zakresie realizacji wydatków ze środków publicznych na inwestycję budowlaną pn. *„Budowa obiektu medyczno-administracyjnego: przychodni, oddziału transplantologii płuc, serca, niewydolności krążeniowo – oddechowej, kardiologii i angiologii oraz części administracyjnej dla potrzeb Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrze”*³, w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 25 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność PUI sp. z o. o. w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”,

² zwanym dalej „PUI sp. z o. o.” lub „spółką”

³ zwaną dalej „inwestycją”,

W okresie objętym kontrolą inwestorem dla ww. inwestycji było Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu, natomiast PUI sp. z o.o. było inwestorem zastępczym, na podstawie, zawartej 6 marca 2009 r., umowy nr 121/30/EZP/09 na świadczenie kompleksowych usług w zakresie zarządzania ww. projektem inwestycyjnym.

I. Spółka, jako inwestor zastępczy, prawidłowo realizowała zadania objęte umową o zarządzanie projektem inwestycyjnym, polegające m. in. na:

- zapewnieniu inspektorów nadzoru, celem pełnienia funkcji pełnobrańowego nadzoru inwestorskiego, tj. w branżach ogólnobudowlanej, instalacji sanitarnych i elektrycznych,
- organizowaniu procesu inwestycyjnego, m.in. w drodze przeprowadzania cotygodniowych narad na budowie z jego uczestnikami, tj. inwestorem, projektantem i wykonawcą oraz koordynowaniu wykonywania przez nich obowiązków umownych i określonych przepisami prawa, związanych z realizacją inwestycji,
- pełnieniu nadzoru, w tym zwłaszcza sprawdzaniu przez inspektorów nadzoru jakości wykonywanych robót oraz odbioru robót budowlanych zanikowych i ulegających zakryciu, a także potwierdzaniu tego faktu stosownymi wpisami do dzienników budowy, po zgłoszeniu ich do odbioru przez kierownika budowy i kierowników robót,
- egzekwowaniu usunięcia przez wykonawcę usterek oraz niedoróbek stwierdzonych w trakcie odbiorów częściowych,
- informowaniu inwestora o konieczności wykonania robót dodatkowych i weryfikacji ich kosztorysów.

II. Równocześnie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Spółka, prowadząc nadzór inwestorski, dopuściła do prowadzenia przez wykonawcę inwestycji budowy stacji transformatorowej, pomimo że do realizacji tych prac wymagana była decyzja o zmianie pozwolenia na budowę, zatwierdzająca projekt budowlany – zamienny dla tej inwestycji. Stwierdzono, że prace te, realizowane na podstawie zawartej 14 października 2009 r. umowy z wykonawcą inwestycji obejmującej zaprojektowanie oraz wykonanie stacji transformatorowej, zakończono przed 21 grudnia 2009 r. (jak wynika z protokołu odbioru wykonanych robót), natomiast stosowna decyzja została wydana przez Prezydenta Miasta Zabrze 20 stycznia 2010 r. Wykonywanie tych prac, przed uzyskaniem decyzji o zmianie pozwolenia na budowę, było niezgodne z art. 36 a ust. 1, ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane⁴. Zgodnie z art. 25 pkt 1 tej

⁴ Dz. U z 2006 r. Nr 156 poz.1118 ze zm., zwanej dalej „ustawą Prawo budowlane”

ustawy, do podstawowych obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego należało reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji m.in. z pozwoleniem na budowę. NIK, w świetle powyższych przepisów, nie podziela stanowiska zawartego w wyjaśnieniach Pana Prezesa i inspektora nadzoru branży budowlanej, że konieczność wykonania przed okresem zimowym fundamentów pod stację transformatorową, bądź traktowanie tych prac, jako roboty przygotowawcze, pod przyszłą dostawę transformatora, a także złożenie wniosku o zmianę pozwolenia, uzasadnia wykonanie tego zakresu robót przed wydaniem przedmiotowej decyzji;

- inspektorzy nadzoru inwestorskiego potwierdzali w protokołach odbioru (sporządzonych do 6 listopada 2009 r.) wykonanie większego zakresu robót, niż był faktycznie wykonany do dnia ich odbioru. Dotyczyło to potwierdzenia w ww. protokołach i ujęcie w wystawionych, na ich podstawie, fakturach wykonania tynków wewnętrznych na kwotę netto 1 013 979,29 zł i daszków zewnętrznych na kwotę netto 350 337,71 zł, obejmujących odpowiednio ok. 89% i 88% całkowitej wartości tych robót, wynikającej z umowy zawartej z wykonawcą. W umowie tej przyjęto, że faktury częściowe za roboty budowlane wystawiane będą po wykonaniu i odebraniu przez inspektora nadzoru bez zastrzeżeń danego etapu robót, wyszczególnionego w harmonogramie rzeczowo-terminowo-finansowym, natomiast ostateczne rozliczenie za wykonane roboty budowlane nastąpi w oparciu o fakturę końcową za wykonane roboty, wystawioną na podstawie protokołu odbioru końcowego, przy czym wartość faktury końcowej nie może być niższa niż 10% wartości zamówienia. Miało to wskazywać, iż objęte ww. protokołami tynki oraz daszki wykonane zostały w całości w zakresie rzeczowym, a rozliczenie finansowe tych robót nastąpi fakturą końcową. W wyniku oględzin obiektów inwestycji, przeprowadzonych 28 stycznia 2010 r., tj. 83 dni po dacie sporządzenia ostatniego z ww. protokołów i wystawienia faktur, stwierdzono m.in.: brak nad wejściami do budynku 16 z 17 daszków zewnętrznych, przewidzianych w umowie z wykonawcą oraz nie wykonanie części tynków wewnętrznych (zwłaszcza w segmentach A, D, E, F oraz na wszystkich klatkach schodowych). Nie wykonanie tynków, w zakresie przedstawionym w protokołach odbioru, Pan Prezes potwierdził w dodatkowych wyjaśnieniach do protokołu kontroli, przedkładając wyliczenie sporządzone przez inspektora nadzoru i kierownika budowy, z którego wynika, że w fakturach, wystawionych do 6 listopada 2009 r. (na podstawie protokołów odbioru), ujęto wykonanie robót tynkarskich na kwotę o 229 254,57 zł wyższą od należnej. NIK uwzględnia podniesiony przez Pana Prezesa w tych wyjaśnieniach argument, że wartość innych robót wykonanych zamiennie,

a nieuwjetych w fakturach, wyniosła 510 443,64 zł, jak również podnoszony przez inspektorów nadzoru, w wyjaśnieniach złożonych w toku kontroli, że konieczne było wstrzymanie prac montażowych daszków zewnętrznych. Powyższe nie usprawiedliwia jednak faktu potwierdzenia przez inspektorów nieprawdziwego stanu dotyczącego zaawansowania rzeczowego robót w dokumentach odbioru;

- inspektorzy nadzoru inwestorskiego nie egzekwowali od kierownika budowy prowadzenia dziennika budowy, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia⁵. Stwierdzono bowiem m.in., że kierownik budowy nie dokonał w dzienniku budowy wpisów, dotyczących robót dodatkowych, obejmujących m.in. budowę dodatkowej stacji transformatorowej, robót przekładkowych kolidującej ze stacją instalacji kanalizacyjnej i elektrycznej, jak również dotyczących wstrzymania prac montażowych daszków zewnętrznych. Jakkolwiek, za prawidłowe prowadzenie dzienników budowy odpowiedzialny był kierownik budowy, to zgodnie z art. 25 ust. 1 prawa budowlanego, inspektorzy nadzoru inwestorskiego odpowiedzialni są za sprawowanie kontroli zgodności realizacji inwestycji z przepisami.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Podjęcie działań zapewniających rzetelne weryfikowanie przez inspektorów nadzoru protokołów odbioru robót i faktur wystawionych przez wykonawcę robót pod kątem ich zgodności z faktycznym stanem realizacji inwestycji.**
- 2. Egzekwowanie od kierownika budowy umieszczania w dzienniku budowy wpisów wymaganych przepisami oraz istotnych z punktu widzenia procesu inwestycyjnego.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do

⁵ Dz U. z 2002 r. Nr 108 poz. 953 ze zm.

Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.